

Rheoliadau allweddol

Mae ein gwaith yn seiliedig ar nifer o ddarnau allweddol o ddeddfwriaeth.

Deddf Safonau Bwyd 1999

Prif bwrpas [Deddf Safonau Bwyd 1999](#) yw ein sefydlu fel yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB).

Mae'r Ddeddf yn bodoli i roi swyddogaethau a phwerau i ni, ac i drosglwyddo rhai swyddogaethau mewn perthynas â diogelwch a safonau bwyd.

Cyflwynwyd y Ddeddf yn Nh?'r Cyffredin ym 1999.

Mae'n nodi ein prif nod i ddiogelu iechyd y cyhoedd mewn perthynas â bwyd. Mae'n rhoi'r p?er i ni weithredu er budd y defnyddiwr ar unrhyw adeg yn y gadwyn cyflenwi a chynhyrchu bwyd.

[Deddfwriaeth Deddf Safonau Bwyd 1999](#)

Deddf Diogelwch Bwyd 1990

Mae [Deddf Diogelwch Bwyd 1990](#) (fel y'i diwygiwyd) yn darparu'r fframwaith ar gyfer yr holl ddeddfwriaeth fwyd yng Nghymru, Lloegr a'r Alban.

Y prif gyfrifoldebau ar gyfer pob busnes bwyd o dan y Ddeddf yw sicrhau:

- nad yw busnesau yn cynnwys unrhyw beth mewn bwyd, yn cael gwared ar unrhyw beth o fwyd nac yn trin bwyd mewn unrhyw ffordd sy'n golygu y byddai'n niweidiol i iechyd y bobl sy'n ei fwyta
- bod y bwyd y mae busnesau yn ei weini neu ei werthu o'r natur, y sylwedd neu'r ansawdd y byddai defnyddwyr yn ei ddisgwyl
- bod y bwyd wedi'i labelu, ei hysbysebu a'i gyflwyno mewn ffordd nad yw'n ffug neu'n gamarweiniol

Pwysig

Cyfeiriadau at ddeddfwriaeth yr UE yng nghanllawiau'r ASB

Nid yw deddfwriaeth sy'n uniongyrchol gymwys i'r UE bellach yn gymwys ym Mhrydain Fawr. Daeth deddfwriaeth yr UE a ddargadwyd pan ymadawodd y DU â'r UE yn gyfraith a gymathwyd ar 1 Ionawr 2024, yn unol â'r hyn a gyhoeddwyd ar [legislation.gov.uk](#). Dylai cyfeiriadau at unrhyw ddeddfwriaeth yng nghanllawiau'r ASB sydd ag 'UE' neu 'CE' yn y teitl (er enghraifft, Rheoliad (CE) 178/2002) gael eu hystyried yn gyfraith a gymathwyd lle bo hynny'n gymwys i Brydain Fawr. Bellach, dylid ystyried cyfeiriadau at 'Gyfraith yr UE a Ddargedwir' neu 'REUL' fel cyfeiriadau at gyfraith a gymathwyd.

Yn achos busnesau sy'n symud nwyddau o Brydain Fawr i Ogledd Iwerddon, mae gwybodaeth am [Fframwaith Windsor](#) ar gael ar GOV.UK.

Mabwysiadwyd Fframwaith Windsor gan y DU a'r UE ar 24 Mawrth 2023. Mae'r Fframwaith yn

darparu set unigryw o drefniadau i gefnogi llif cynhyrchion manwerthu bwyd-amaeth o Brydain Fawr i Ogledd Iwerddon, gan ganiatáu i safonau Prydain Fawr o ran iechyd y cyhoedd mewn perthynas â bwyd, marchnata a deunyddiau organig fod yn gymwys i nwyddau manwerthu wedi'u pecynnu ymlaen llaw a gaiff eu symud drwy Gynllun Symud Nwyddau Manwerthu Gogledd Iwerddon (NIRMS).

England and Wales

PDF

[Gweld Food Safety Act 1990 - a guide for food businesses as PDF\(Open in a new window\)](#)
(531.99 KB)

Northern Ireland

PDF

[Gweld Northern Ireland Food Safety Order 1991 business guide as PDF\(Open in a new window\)](#)
(301.5 KB)

Cyfraith Bwyd Cyffredinol

P'un a ydych chi'n fusnes bwyd neu'n ddefnyddiwr sydd â diddordeb mewn cyfraith bwyd, mae gofynion cyffredinol y dylech chi fod yn ymwybodol ohonynt.

Mae'r trosolwg hwn yn trafod y brif ddeddfwriaeth yn y meysydd canlynol:

- mewnfurion ac allfurion bwyd
- diogelwch
- olrhain
- labelu
- galw a thynnu cynhyrchion yn ôl

[Cyfraith Bwyd Cyffredinol](#)

Codau Ymarfer

[Cymryd cip ar Godau Ymarfer Cyfraith Bwyd a Bwyd Anifeiliaid](#)

Rheoliad Gwybodaeth am Fwyd

Daeth Rheoliadau domestig Gwybodaeth am Fwyd 2014 i rym ar 14 Gorffennaf 2014 ac mae'n galluogi awdurdodau lleol i orfodi Rheoliad (UE) 1169/2011 a gymathwyd ar wybodaeth am fwyd i ddefnyddwyr (Rheoliadau FIC).

Mae angen i fusnesau ddarparu gwybodaeth am alergenau os yw'r bwyd yn cynnwys unrhyw un o'r 14 alergen fel y'u rhestrir yn y 'rheoliadau FIC'. [Canllawiau i fusnesau bwyd ar ddarparu gwybodaeth am alergenau ac arfer gorau ar gyfer trin alergenau.](#)

Bydd modd defnyddio trosedd wrth gefn os nad yw busnesau yn cydymffurfio â Hysbysiad Gwella, lle bydd gofyn i droseddwr, ar gollfarn ddiannod (summary conviction), dalu dirwy nad yw'n fwy na lefel 5. Bydd troseddau yn parhau i fodoli os yw busnesau yn mynd yn groes i ddarpariaethau penodol. Mae'r rhain yn cynnwys, yn bennaf, cam-labelu bwyd sy'n cynnwys alergenau gan fod peidio â chydymffurfio â'r darpariaethau alergenau yn gallu arwain at risg i

iechyd a diogelwch defnyddwyr.

Mae'r rheoliadau yn mabwysiadu rhai rhanddirymiaid a hyblygrwydd cenedlaethol a ganiateir gan y Rheoliad Gwybodaeth am Fwyd sef:

- rhanddirymiad (derogation) o'r angen i roi gwybodaeth orfodol am laeth a chynhyrchion llaeth mewn poteli gwydr y bwriedir eu haildefnyddio. Mae mabwysiadu'r rhanddirymiad hwn yn cynnal yr eithriad presennol.
- rhanddirymiad o safonau cyfansoddiad briwgig (minced meat) ar fraster a cholagen i gymarebau protein cig yn y Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd. Mae mabwysiadu'r rhanddirymiad hwn yn caniatáu i fusnesau barhau i gyflenwi marchnadoedd y DU â briwgig traddodiadol, ar yr amod ei fod yn cael ei werthu o dan farc cenedlaethol.
- i gadw'r gofyniad i nodi enw'r bwyd ar fwyd sy'n cael ei werthu heb ei becynnu.
- i gadw'r gofyniad am arwydd meintiol o'r cynnwys cig ar gyfer cynhyrchion cig sy'n cael eu gwerthu heb eu pecynnu ymlaen llaw.
- i gyflwyno'r dulliau penodol y mae'n rhaid eu defnyddio i ddarparu gwybodaeth orfodol am alergenau ar gyfer bwyd heb ei becynnu ymlaen llaw.
- diweddarau deddfwriaeth labelu a safonau bwyd arall i adlewyrchu'r Rheoliad Gwybodaeth am Fwyd a chyflwyno Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd 2014.

Mae rheoliadau tebyg, ond ar wahân, wedi'u llunio yn Lloegr, yng Ngogledd Iwerddon ac yn yr Alban.

Gorchymyn Diogelwch Bwyd 1991

Mae ein canllaw i fusnesau yn nodi'r rolau a'r cyfrifoldebau o dan y Gorchymyn, ynghyd â manylion o ran ei orfodi.

Mae disgwyl i reolwyr busnesau mawr a chanolig i ddarllen y canllaw yn fanwl. Bydd angen i staff wybod y prif gyfrifoldebau a amlinellir yn y cyflwyniad.

Dylai busnesau bach hefyd fod yn ymwybodol o'r cyfrifoldebau hyn a gallant ddefnyddio gweddill y canllaw i gyfeirio at y Gorchymyn.

[Deddfwriaeth Gorchymyn Diogelwch Bwyd 1991](#)

Northern Ireland

PDF

[Gweld Northern Ireland Food Safety Order 1991 business guide as PDF\(Open in a new window\)](#)
(301.5 KB)